

det rimelige Forhold baade for Kreditor og Debitor. Men jeg maa sige, at her er det altid farligt at forandre de Retsregler, der var gældende, da Gældsforholdet blev stiftet, saaledes at Kreditors berettigede Adgang til at skaffe sig størst mulig Dækning, maaske til Betaling af de Kreditorer, der højst sandsynligt staaer bagved ham igen, forringes. Ganske det samme kan jeg sige gælder f. Eks. en Haandværker, der har et Tilgodehavende for et Arbejde, han maaske for længst har udført; det er slet ikke sikkert, at en saadan Kreditor er væsentlig bedre stillet end Skyldneren.

Hvad nu angaar Kapitlerne IV og V i Lovforslaget, er det ganske iøjnefaldende, at de er bygget over de samme Fremgangsmaader, som Regeringen ved de sønderjydske Love har bragt i Forslag og i Anvendelse. Naar imidlertid Forslagsstillerne mener, at ganske de samme Regler uden videre kan overføres til hele Landet og med samme Virkning, saa tror jeg at turde sige, at saa foreligger der noget i Retning af en Misforstaaelse. Den ærede Ordfører for Forslagsstillerne udtalte ved Lovforslagets Fremsættelse følgende, som jeg med den højtærede Formands Tilladelse skal citere: „Vi er kommet Sønderjyderne til Hjælp i deres Vanskeligheder af lignende Art; det har vi alle været enige om, og jeg haaber derfor ogsaa, at vi alle kan enes om at hjælpe Landbruget i det øvrige Danmark, og ikke alene Landbruget, men ogsaa andre, hvis Virksomhed er blevet ødelagt ved den Krise, som Kronestigningen har forvoldt.“ Jeg vilde ønske, at det ærede Medlem havde Ret i denne Opfattelse. Dette, at alle skal yde Hjælp til alle, er overordentlig smukt, men jeg tror, det bliver vanskeligt at gennemføre. Da Regeringen fremsatte sit Program, blev det udtrykkelig nævnt, at paa to begrænsede Omraader var der — foruden den almindelige Krisetilstand, foraarsaget af den almindelige Svigten af Rentabilitetsgrundlaget indenfor Landbruget, som gælder over det hele — særlige Aarsager til Vanskelighederne, nemlig i Sønderjylland og paa Færøerne, og Regeringen udtalte, at man vilde have sin Opmærksomhed henvendt paa disse Vanskeligheder og søge tilvejebragt Hjelpeforanstaltninger af særlig Beskaffenhed overfor disse to Omraader. Dette har jo fundet Tilslutning. Der er gennemført saadanne Foranstaltninger, og det siger sig selv, at hele Nationen kan, hvis den vil og finder det berettiget, hjælpe enkelte Dele af Landet paa en særlig Maade. Men deri ligger jo

ikke noget Bevis for, at hele Nationen ogsaa kan hjælpe hele Nationen i samme Udstrækning, som den kan hjælpe paa saa begrænsede Omraader. Og jeg tror, at naar denne Hjælp er ydet til de sønderjydske Landsdele, er vi i saa Henseende gaaet til det yderste af, hvad der er praktisk muligt; de Midler, der er tilvejebragt i saa Henseende, var ikke lette at tilvejebringe, det kostede et stort Arbejde, og jeg tror, det bliver vanskeligt at gøre det en Gang til, uden at der i hvert Fald skal laanes, uden at de nødvendige Midler skal tilvejebringes udefra. Naar hele Nationen — og ikke blot Landbruget, men ogsaa alle andre Erhverv — skal hjælpes paa tilsvarende Maade, som er sket i Sønderjylland, bliver det i hvert Fald vanskeligt at faa Øje paa, hvorfra egentlig Hjælpen skal komme.

Der stilles altsaa her Forslag om Oprettelse af en Krisehypotekfond paa 30 Mill. Kr. og en Laanekasse for hele Landet med Undtagelse af de sønderjydske Landsdele — for hvis Vedkommende saadanne Foranstaltninger altsaa allerede er gennemført — paa 10 Mill. Kr. Krisehypotekfonden tror jeg nu ikke vil betyde nogen væsentlig Hjælp for Landbruget. Naar de 20 Mill. Kr. kontant, udlaaente i 2den Prioritet til Parikurs, for de sønderjydske Landsdeles Vedkommende kunde betyde en virkelig og væsentlig Hjælp, kom det af, at de sønderjydske Pengeforhold langt fra var i samme Orden som Pengeforholdene her oppe i Kongeriget, navnlig med Hensyn til sekundære Laan; det kom af, at disse billige Laan til sønderjydske Landmænd kunde afløse meget dyre og meget usikre løse Gældsforpligtelser, der laa umiddelbart efter Førsteprioriteten. Heroppe i Kongeriget er det jo saaledes, at de fleste Landmænd ikke blot har Førsteprioriteten sikkert anbragt, men ogsaa Andenprioriteten og endnu højere op, og Bestemmelsen i Lovforslaget om, at der kan ydes Laan op til 75 pCt. af Ejendommens Værdi, vil derfor ikke komme de egentlig nødstedte til gode, thi disse har Laan langt ud over 75 pCt. af Ejendommens Værdi. I og for sig kan man sige, at alle Landmænd er lige nødstedte, fordi Rentabilitetsgrundlaget har svigtet, fordi Landbruget i Øjeblikket er en Underskudsvirksomhed, men den Landmand, der ikke skylder mere end 75 pCt. af Ejendommens Værdi, har endnu Muligheder, han har endnu Tærepenge, og det er ikke netop de Landmænd, der trænger til at modtage Hjælp.